

REPUBLIKA HRVATSKA
POVJERENIK ZA INFORMIRANJE

KLASA: UP/II-008-07/14-01/83

URBROJ: 401-01/05-14-04

Zagreb, 18. srpnja 2014.

Povjerenica za informiranje na temelju članka 35. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 25/13.), povodom žalbe Petra Marije Radelja iz Zagreba, Trnovčica 105, izjavljene protiv rješenja Ministarstva vanjskih i europskih poslova KLASA: UP/I-008-02/14-11/1, URBROJ: 521-S-03-13-1 od 15. siječnja 2014. godine, u predmetu ostvarivanja prava na pristup informacijama, donosi sljedeće

RJEŠENJE

1. Poništava se rješenje Ministarstva vanjskih i europskih poslova KLASA: UP/I-008-02/14-11/1, URBROJ: 521-S-03-13-1 od 15. siječnja 2014. godine
2. Odobrava se Petru Mariji Radelju pristup mišljenju Ministarstva vanjskih i europskih poslova o Nacrtu prijedloga Zakona o životnom partnerstvu KLASA: 011-02/13-01/266, URBROJ: 521-IV-01-01-13-2 od 2. prosinca 2013. godine.
3. Nalaže se Ministarstvu vanjskih i europskih poslova da u roku od 8 dana od dana primitka ovog rješenja postupi sukladno točki 2. izreke ovog rješenja.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem odbijen je zahtjev Petra Marije Radelja (u daljnjem tekstu: žalitelj) za ostvarivanjem prava na pristup informacijama, temeljem članka 23. stavka 5. točke 2., a u vezi s člankom 15. stavkom 2. točkom 5., člankom 15. stavkom 3. točkom 1. i člankom 16. stavkom 1. i 2. Zakona o pravu na pristup informacijama zbog toga što bi dostavom zatražene informacije bio omogućen uvid u interni proces donošenja odluka, čime bi se taj proces mogao ozbiljno narušiti i dovesti do eventualne štete u radu Ministarstva vanjskih i europskih poslova tako i u radu Vlade u cjelini.

Protiv navedenog rješenja žalitelj je pravovremeno uložio žalbu u kojoj u bitnome navodi da rješenje pobija u cijelosti zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, bitne povrede postupka, pogrešne primjene materijalnog prava, kršenja ustavnog prava na pristup informacijama, povrede načela javnosti rada tijela javne vlasti, povrede načela svrhovitosti, povrede načela otvorenosti te povrede pravila Pravne stečevine Europske unije. Žalitelj smatra kako činjenično stanje uopće nije utvrđeno i ograničenje primijenjeno na konkretni predmet nego generalno, trajno i u cijelosti, u odnosu na sva mišljenja koja ulaze u zakonodavni postupak koji provode Vladina radna tijela i sama Vlada. Žalitelj navodi kako je tijelo javne vlasti pogrešno primijenilo odredbe članka 15. stavka 2. točke 5. i članka 15. stavka 3. točke 1., iz razloga jer je tražena informacija bila izrađena (mišljenje tijela javne vlasti), jer je dovršena izrada cjelovite i konačne informacije (Nacrt prijedloga zakona o životnom partnerstvu), te je stoga i okončan pravno uređeni zakonodavni postupak u Vladi. Žalitelj smatra kako je Ministarstvo vanjskih i europskih poslova povrijedilo njegova ustavna jamstva na pristup informacijama, budući da u pobijanom rješenju nije dalo konkretno obrazloženje zbog čega je prevladalo ograničenje prava na pristup informacijama nad omogućavanjem zatražene informacije. Žalitelj također navodi kako je i narušen transparentan, odgovoran i demokratski postupak donošenja zakona. Žalitelj smatra kako je uskraćivanje zatražene informacije povreda načela javnosti rada tijela javne vlasti, ali i izravno kršenje odredbi iz članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama koje se odnose na obveznu objavu dokumenata koji se odnose na područje rada tijela javne vlasti te objavu informacija o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti. Žalitelj smatra kako je pobijano rješenje Ministarstva vanjskih i europskih poslova u suprotnosti sa europskom pravnom stečevinom vezanom uz pristup informacijama. Predlaže da se žalba uvaži.

Žalba je osnovana.

Člankom 6. Zakona o pravu na pristup informacijama propisano je da su sve informacije dostupne svakoj domaćoj ili stranoj fizičkoj i pravnoj osobi u skladu s uvjetima i ograničenjima ovoga Zakona.

Uvidom u spise predmeta razvidno je da žalitelj zahtjevom za pristup informacijama od 12. prosinca 2013. godine zatražio od Ministarstva vanjskih i europskih poslova, kao tijela javne vlasti, da mu u elektroničkom obliku dostavi vlastito mišljenje o Nacrtu prijedloga zakona o životnom partnerstvu koje je upućeno Ministarstvu uprave.

Iz spisa predmeta je nadalje razvidno kako je Ministarstvo vanjskih i europskih poslova rješenjem odbilo žaliteljev zahtjev za pristup informacijama.

Iz obrazloženja pobijanog rješenja razvidno je da je zatražena informacija uskraćena zbog toga što bi dostavom zatražene informacije bio omogućen uvid u interni proces donošenja odluka, čime bi se taj proces mogao ozbiljno narušiti i dovesti do eventualne štete u radu Ministarstva vanjskih i europskih poslova tako i u

radu Vlade u cjelini. Ovakav stav Ministarstva vanjskih i europskih poslova protivan je samom cilju Zakona o pravu na pristup informacijama. Naime, cilj Zakona o pravu na pristup informacijama je omogućiti i osigurati ostvarivanje Ustavom Republike Hrvatske zajamčenog prava na pristup informacijama, kao i na ponovnu uporabu informacija fizičkim i pravnim osobama putem otvorenosti i javnosti djelovanja tijela javne vlasti, a u to zasigurno ne spada ograničavanje uvida u interne procese donošenja odluka tijela javne vlasti.

Nadalje, ne samo da je ograničenje pristupa vezano za konkretno dostavljeno mišljenje, nego iz pobijanog rješenja proizlazi da je pristup ograničen općenito i unaprijed za sva stručna mišljenja ministarstva kao središnjih tijela državne uprave, a što je protivno odredbi članka 15. stavka 6. kojom je propisano da su informacije dostupne javnosti nakon što prestanu razlozi na temelju kojih je tijelo javne vlasti ograničilo pravo na pristup informacijama. Naime, prema stajalištu Ministarstva vanjskih i europskih poslova, informacija koja je uskraćena žalitelju zapravo nikada ne bi bila dostupna javnosti. Zauzeto stajalište Ministarstva vanjskih i europskih poslova RH također je protivno i odredbi članka 15. stavka 5. Zakona o pravu na pristup informacijama kojom je propisano da ako tražena informacija sadrži i podatak koji podliježe ograničenju iz stavka 2. i 3. ovog članka, preostali dijelovi informacije učinit će se dostupnim, budući da Ministarstvo vanjskih i europskih poslova uopće nije razmotrilo sadržaj konkretnog mišljenja.

U žalbenom postupku također je utvrđeno kako je žalitelj zatražio dovršenu informaciju, odnosno „cjelovitu i konačnu“ informaciju te da u konkretnom slučaju nije moglo doći do narušavanja procesa donošenja odluke s obzirom da je žaliteljev zahtjev za predmetnim mišljenjem zaprimljen nakon Vladinog prihvaćanja Nacrta prijedloga Zakona o životnom partnerstvu.

Osim toga, ostalo je nejasno i neobrazloženo na koji način bi omogućavanje javnosti da ostvaruje uvid u stručna mišljenja moglo utjecati na nadležna središnja tijela državne uprave da nepristrano izrađuju navedena mišljenja.

Stajalište žalbenog tijela je upravo suprotno, budući da Povjerenica za informiranje smatra kako bi omogućavanje uvida u stručna mišljenja unaprijedilo savjesnost, ispravnost postupanja i odgovornost svih uključenih u izradi predmetnih mišljenja.

Ispitujući pravilnu provedbu testa razmjernosti i javnog interesa, razmatrani su argumenti koje je navelo Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, te je utvrđeno da u konkretnom slučaju prevladava interes javnosti. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova prilikom provedbe predmetnog testa nije s obzirom na sadržaj konkretnog mišljenja razmotrilo da li bi omogućavanjem pristupa traženoj informaciji u svakom pojedinačnom slučaju interes zbog kojega bi trebalo uskratiti informaciju bio ozbiljno povrijeđen te da li prevladava potreba zaštite prava na ograničenje ili javni interes.

Izrada stručnih mišljenja jedan je od elemenata u zakonodavnom procesu. Budući da je sve veća tendencija povećanja transparentnosti i demokratizacija spomenutog procesa, stručna mišljenja tijela javnih vlasti bi trebala biti javno dostupna kako bi se unaprijedila javna rasprava o nacrtima propisa te kako bi javnost kritički razmotrila predmetna mišljenja koja tijela javne vlasti izrađuju u sklopu svoje službene dužnosti.

Uvidom u dostavljeno mišljenje, Povjerenica za informiranje ne nalazi razloge za ograničenje iz članka 15. Zakona o pravu na pristup informacijama.

Člankom 25. stavkom 7. Zakona o pravu na pristup informacijama propisano je da kad utvrdi da je žalba osnovana, Povjerenik će rješenjem korisniku omogućiti pristup informaciji.

Stoga je na temelju članka 117. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku i članka 25. stavka 7. Zakona o pravu na pristup informacijama riješeno kao izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana dostave rješenja.

POVJERENICA ZA INFORMIRANJE

dr.sc. Anamarija Musa, dipl.iur.

DOSTAVITI:

1. Petar Marija Radelj
Trnovčica 105, 10 040 Zagreb
2. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
Službenik za informiranje
Trg Nikole Šubića Zrinskog 7-8, 10 000 Zagreb
3. Pismohrana - ovdje.